

Justitiedepartementet

Uppdrag om bättre ägarutredningar för fordon som kan bli föremål för förverkande

---

Regeringens beslut

Regeringen ger Åklagarmyndigheten och Rikspolisstyrelsen i uppdrag att i samråd utarbeta riktlinjer för att förbättra sina metoder och sin samverkan när det gäller att utreda frågor som rör äganderätt till fordon som kan bli föremål för förverkande enligt 7 § lagen (1951:649) om straff för vissa trafikbrott.

Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (Justitiedepartementet) senast den 30 maj 2014.

Bakgrund

Av 7 § lagen (1951:649) om straff för vissa trafikbrott (trafikbrottslagen) följer att ett fordon som har använts vid brott enligt lagen får förklaras förverkat, om det behövs för att förebygga fortsatt sådan brottslighet och förverkande inte är oskäligt.

I 36 kap. 5 § brottsbalken finns regler om mot vem ett förverkande får riktas. Bestämmelsen, som gäller även för förverkande av fordon, innebär att ett fordon får förklaras förverkat hos gärningsmannen (i praktiken föraren) eller hos den som har medverkat till brottet endast under förutsättning att fordonet vid tidpunkten för brottet tillhörde denne.

Chefen för Justitiedepartementet gav i mars 2011 i uppdrag åt en utredare att biträda departementet med en översyn av bestämmelserna om förverkande av fordon vid trafikbrott. Uppdraget redovisades genom att promemorian Förverkande av fordon vid trafikbrott (Ds 2012:42) överlämnades till Justitiedepartementet i augusti 2012. I promemorian föreslås bl.a. att möjligheterna att förverka ett fordon som har använts vid brott enligt trafikbrottslagen utvidgas.

I uppdraget till utredaren uppmärksammades särskilt att ägarförhållandena för fordon som används vid trafikbrott ofta är oklara till följd av korsvisa äganden, skenöverlåtelser eller anlitande av fordonsmålvakter.

Åklagarmyndigheten och Rikspolisstyrelsen har i uppgifter som lämnats till utredningen bekräftat att oklara ägarförhållanden utgör ett problem i den praktiska hanteringen och också är ett vanligt skäl för att ett förverkande inte kommer till stånd. Av uppgifterna från Rikspolisstyrelsen framkommer vidare att det förekommer att man avstår från att ta fordon i beslag på grund av oklara ägarförhållanden.

Mot den bakgrunden föreslog utredaren som en åtgärd vid sidan av lagstiftningsåtgärderna att Åklagarmyndigheten och Rikspolisstyrelsen borde få i uppdrag att förbättra sina äganderättsutredningar avseende fordon som kan bli föremål för förverkande.

Promemorian har remissbehandlats. Ett flertal remissinstanser har haft uppfattningen att behovet av en reform på området till betydande del grundar sig på att det är svårt att utreda vem som är fordonsägare. De har därför ansett att åtgärder bör inriktas på att minska det problemet snarare än att utvidga förverkandemöjligheterna. Remissinstanserna, inklusive de berörda myndigheterna, har ställt sig positiva till det föreslagna uppdraget.

Uppdraget

Att kunna beslagta och förverka fordon som använts vid trafikbrott är av stor betydelse för att motverka fortsatt trafikbrottslighet och angeläget av trafiksäkerhetsskäl. Regeringen kan konstatera att erfarenheter från den praktiska tillämpningen visar att oklara ägarförhållanden beträffande de fordon som använts vid trafikbrott i många fall hindrar att fordonet förverkas när förutsättningarna för förverkande i övrigt är uppfyllda. Förbättrade utredningar rörande ägarförhållandena kan därför antas leda till att möjligheterna att förverka fordon som använts vid upprepad trafikbrottslighet stärks även utan att de lagliga förutsättningarna för förverkande förändras.

Åklagarmyndigheten och Rikspolisstyrelsen bör därför som ett första steg ges i uppdrag att i samråd utarbeta riktlinjer för att förbättra sina metoder och sin samverkan när det gäller att utreda förutsättningarna för fordonsförverkande.

I uppdraget ingår att bedöma vilka utredningsåtgärder och resurser som är rimliga att avsätta för att åstadkomma bättre underlag för bedömningen av ägarfrågan vägt mot intresset av att ett förverkande kommer till stånd i det enskilda fallet för att förebygga fortsatt trafikbrottslighet. De ekonomiska konsekvenserna av ytterligare samverkan och genomförande av de åtgärder som tas upp i riktlinjerna ska också belysas.

På regeringens vägnar

Beatrice Ask

Mattias Larsson

Kopia till:

Ju/PO

Ju/Å

N/TE